

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 009806 22 U 3
Zenica, 10.01.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici po sudiji Ahmetović Hilmi uz sudjelovanje zapisničara Mandžuka Jasmine, u upravnom sporu tužiteljice V. DŽ. kći D. iz V., naselje ..., zastupana po punomoćniku advokatu Hadžić Zahidu iz Visokog, ulica Matrakčijina broj 6, protiv rješenja tuženog organa Komisije za prava osiguranih lica Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko – dobojskog kantona broj: ..., u predmetu refundacije sredstava na ime troškova zdravstvene usluge i troškova postupka, odlučujući o tužbi od 21.12.2022. godine, donio je dana 10.01.2023. godine slijedeću

PRESUDU

TUŽBA SE UVAŽAVA, osporeni akt tuženog organa Komisije za prava osiguranih lica Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko – dobojskog kantona Zenica broj: ... i stav 2. dispozitiva rješenja Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko – dobojskog kantona Zenica broj: ... SE PONIŠTAVAJU i u dijelu odluke o troškovima postupka predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Tužiteljica V. DŽ. kći D. iz naselja ..., zastupana po punomoćniku advokatu Hadžić Zahidu iz Visokog, podnijela je dana 21.12.2022. godine Kantonalnem sudu Zenica tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Komisije za prava osiguranih lica Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko – dobojskog kantona Zenica broj: ... kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužiteljice od 21.10.2022. godine podnesena protiv rješenja Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko – dobojskog kantona Zenica broj: ..., a kojim rješenjem je prvostepeni organ postupajući po presudi Vrhovnog suda FBiH Sarajevo broj: 04 0 U 009806 22 Uvp 2 od 09.06.2022. godine tužiteljici odobrio isplatu sredstava u iznosu od 3.500,00 KM plaćenih na ime troškova zdravstvene usluge transezofagealnih ultrazvuk srca i b.o.poluintenzivna pruženih u centru za srce BiH Tuzla za njezinog preminulog supruga V.H. a po računima broj: 1321/17 od 10.11.2017. godine i broj: 4017 od 09.10.2017. godine, dok je stavom 2. dispozitiva istoga rješenja odbio zahtjev tužiteljice za troškove postupke izuzev sudske takse u iznosu od 200,00 KM.

U svojoj tužbi tužiteljica ističe da rješenje tuženog organa smatra neosnovanim i da isto ne sadrži razloge niti obrazloženje odlučnih činjenica na osnovu kojih je žalba tužiteljice odbijena na koji način je tuženi organ postupio suprotno članu 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku te zbog toga tužiteljica osporeno rješenje smatra nepravilnim i nezakunitim, a također ističe da tuženi organ nije dao valjane razloge koji se odnose na pravilnu primjenu zakon i propisa zasnovanih na zakonu, činjenično stanje je nepotpuno i nepravilno utvrđeno a iz utvrđenih

činjenica izveden nepravilan zaključak čime je došlo prema stavu tužiteljice do povrede postupka i pogrešne primjene materijalnog prava.

Pri ovome tužiteljica ukazuje na odredbe člana 4., 5. stav 1. te 7. Zakona o upravnom postupku te da tuženi organ neosnovano žalbu odbija pogrešno utvrđujući da pravno zastupanje tužiteljice nije bilo nužno niti opravdano, te da ovakav zaključak i tuženog i prvostepenog organa uopšte nije obrazložen tako da se razlozi ovakvog utvrđenja ne mogu ispitivati što rješenje tuženog organa čini nezakonitim.

Tužiteljica smatra da tuženi organ pogrešno cijeni odlučne činjenice ne dajući valjane razloge zanemarujući činjenicu da je radnja u postupku koje se odnose na zastupanje prilikom ulaganja žalbi, te tužbi kojim se pokreće upravni spor u ime tužiteljice mogao isključivo preduzeti punomoćnik odnosno advokat kome pripadaju troškovi postupka, zahtjev za naknadu troškova postupka je blagovremeno podnesen, tužiteljica smatra da je u ovom postupku bilo nužno angažovanje stručnog lica za zastupanje prava i interesa kako njenog muža tako i njen, te da imajući u vidu ishod postupka tužiteljica smatra da njen zahtjev za naknadu troškova postupka opravdan, te da upravni organi nisu utvrđivali okolnosti iz člana 112. stav 3. Zakona o upravnom postupku koje se odnose na utvrđivanje činjenice da li je pravno zastupanje u ovoj pravnoj stvari bilo nužno i opravdano, iz kojih razloga se osporeno rješenje pokazuje kao nepotpuno pa i nezakonito.

Tužiteljica na kraju ukazuje na presudu Vrhovnog suda FBiH Sarajevo broj: 04 0 U 009806 22 Uvp 2 od 09.06.2022. godine kojom je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažen, napadnuta presuda Kantonalnog suda Zenica preinačena tako što je njena tužba uvažena, osporeno rješenje tuženog organa i zaključak Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK poništeni te predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak, nakon čega je prvostepeni organ donio rješenje, te da je tužiteljici odobrena isplata sredstava uz pravno zastupanje punomoćnika advokata, te da je u cijelosti uspio postupak zbog čega tužiteljica smatra da njoj pripadaju troškovi postupka u smislu odredbe člana 112. stav 3. Zakona o upravnom postupku te da istoj pripadaju troškovi za pravno zastupanje jer je zastupanje tužiteljice bilo nužno i opravdano.

Zbog svega naprijed navedenog tužiteljica predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će njenu tužbu uvažiti, osporeni akt tuženog organa poništiti i predmet vratiti tuženom organu na ponovni postupak, te da se tuženi organ obaveže na naknadu troškova u iznosu od 351,00 KM koji se odnose na sastav tužbe sa uračunatim iznosom PDV-a.

Dopisom broj: 02-33-18911/22 od 29.12.2022. godine tuženi organ je dao odgovor na tužbu u kojem navodi da u cijelosti ostaje kod razloga donošenja osporenog rješenja, te predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će predmetnu tužbu odbiti kao neosnovanu.

Uz odgovor na tužbu tuženi organ je ovome sudu dostavio sve spise koji se odnose na ovaj predmet radi odlučivanja po tužbi od 21.12.2022. godine.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa, kao i prvostepenog rješenja u dijelu koji se odnosi na troškove postupka odnosno u stavu 2. dispozitiva, u granicama zahtjeva iz tužbe sukladno odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud nalazi da su i prvostepeni organ u dijelu odluke o troškovima postupka, a i tuženi organ u postupku po žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja donijeli nepravilna i

nezakonita rješenja, odnosno sud nalazi da je prvostepeno rješenje nezakonito u stavu 2. dispozitiva u dijelu koji se odnosi na odluku o troškovima postupka, a rješenje tuženog organa je u cijelosti nepravilno i nezakonito iz razloga što se oba rješenja u dijelu odluke o troškovima postupka temelje na nepravilno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju prvostepenog organa, na koje činjenično stanje su upravni organi nepravilno primijenili odredbe Zakona o upravnom postupku koje se odnose na odluku o troškovima postupka, a pri tome sud nalazi da je tuženi organ postupio i suprotno odredbi člana 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku iz razloga što u obrazloženju svog rješenja nije dao valjane razloge o svim navodima tužiteljice iz njene žalbe od 21.10.2022. godine.

Dakle, sud nalazi da su i prvostepeni organ, a i tuženi organ u postupcima donošenja svojih rješenja počinili bitnu povredu odredaba Zakona o upravnom postupku odnosno povredu načela materijalne istine iz člana 7. u vezi sa članom 133. Zakona o upravnom postupku, te nepravilno primijenili odredbe člana 49. stav 1. i 52. stav 1. Zakona o upravnom postupku, a pored navedenih povreda upravnog postupka tuženi organ je povrijedio i član 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku, iz kojih razloga su nalazili da je rješenje prvostepenog organa u dijelu odluke o troškovima postupka u stavu 2. dispozitiva nepravilno i nezakonito, te da je i rješenje tuženog organa nepravilno i nezakonito te donesene na štetu tužiteljice.

Odlučujući o tužbi od 21.12.2022. godine sud nalazi da je ista osnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima.

Prema stanju spisa dostavljenih ovome sudu proizilazi da je prvostepeni organ postupajući po uputama i pravnim shvatanjima iz presude Vrhovnog suda FBiH Sarajevo broj: 04 0 U 009806 22 Uvp 2 od 09.06.2022. godine i broj: 04 0 U 009806 18 Uvp od 24.03.2021. godine donio rješenje kojim u stavu 1. dispozitiva tužiteljici odobrava isplatu sredstava u iznosu od 3.500,00 KM na ime troškova zdravstvene usluge transezofagealni ultrazvuk srca b.o. poluintenzivna pruženih u Cent7u za srce BiH Tuzla za njenoj preminulog supruga V. H. a po računima broj: 1321/17 od 10.11.2017. godine i broj: 4017 od 09.10.2017. godine.

Stavom 2. dispozitiva istog rješenja prvostepeni organ odbija zahtjev tužiteljica za naknadu troškova postupka izuzev sudske takse u iznosu od 200,00 KM.

U obrazloženju svog rješenja na strani 2. prvostepeni organ u posljednjem pasusu obrazloženja rješenja navodi Zakon o upravnom postupku te navodi stav 1. ne navodeći o kojem članu se radi te citira stav 1. Zakonske odredbe a zatim i stav 3. iste odredbe također ne navodeći o kojem članu se radi, te kao zaključak odluke o troškovima postupka prvostepeni organ u posljednjoj rečenici obrazloženja svog rješenja iznosi činjenicu da „da je utvrdio da postupak nije bio nužan i opravdan te donio odluku da ne odbije troškove sudskog postupka, izuzev sudske takse“.

Iz obrazloženja prvostepenog rješenja koji se odnosi na odluku o troškovima postupka po zahtjevu tužiteljice proizilazi da je isto u potpunoj suprotnosti sa stavom 2. dispozitiva istoga rješenja jer prvostepeni organ u obrazloženju navodi da je donio odluku da „NE ODBIJE TROŠKOVE SUDSKOG POSTUPKA“ izuzev sudske takse, dok je stavom 2. dispozitiva rješenja odbio zahtjev tužiteljice za troškove postupka izuzev sudske takse u iznosu od 200,00 KM.

Iz navedenih razloga proizilazi da je prvostepeno rješenje u dijelu odluke o troškovima postupka nejasno i u suprotnosti je dispozitiv prvostepenog rješenja i obrazloženje rješenja.

Pored navedenog sud nalazi da prvostepeni organ, iako je bio u obavezi u skladu sa članom 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku, u obrazloženju rješenja propustio da tačno precizira zakonsku odredbu na osnovu koje odlučuje o zahtjevu za naknadu troškova postupka jer propušta da precizno navede o kojoj zakonskoj odredbi se radi, zbog čega je izostalo i adekvatno obrazloženje kako to propisuje navedena zakonska odredba.

Također sud nalazi da prvostepeni organ u obrazloženju svog rješenja navodi da je utvrdio da postupak nije bio nužan i opravdan, te ostaje nejasno o čemu je prvostepeni organ odlučivao kada je izveo ovakav zaključak u obrazloženju svog rješenja o tome da postupak nije bio nužan niti opravdan.

Ukoliko bi se slobodnim zaključivanjem u odnosu na navode prvostepenog organa vezane za troškove postupka zaključilo da je prvostepeni organ smatrao da nije bilo nužno niti opravdano pravno zastupanje tužiteljice u ovom upravnom postupku te da je pri tome imao u vidu odredbe člana 112. stav 1. i 3. Zakona o upravnom postupku, imajući u vidu navode tužiteljice iz njene tužbe, sud nalazi da prvostepeni organ svoje rješenje u dijelu odluke o troškovima temelji na nepravilno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju čime je povrijedio načelo materijalne istine iz člana 7. u vezi sa članom 133. Zakona o upravnom postupku.

Naime, prvostepeni organ propušta da postupi u skladu sa navedenom zakonskom odredbom te da pribavi činjenice i dokaze na osnovu kojih će na nedvojben način utvrditi činjenično stanje koje se odnosi na nužnost i opravdanost pravnog zastupanja u ovom upravnom predmetu.

Članom 112. stav 3. Zakona o upravnom postupku propisano je da troškovi za pravno zastupanje naknađuju se samo u slučajevima kada je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

U pogledu nužnosti i opravdanosti pravnog zastupanja tužiteljice u ovom upravnom predmetu prvostepeni organ nije pribavio nikakve činjenice niti nove dokaze, nije cijenio činjenicu da je ovaj upravni postupak pokrenut po zahtjevu umrlog supruga tužiteljice V.H. te da je upravni postupak vođen na način da je nakon okončanja istog od strane supruga tužiteljice pokrenut upravni spor pred Kantonalnim sudom Zenica te da je Vrhovni sud FBiH u ovom upravnom predmetu donio dvije presude broj: 04 0 U 009806 18 Uvp od 24.03.2021. godine i broj: 04 0 U 009806 22 Uvp 2 od 09.06.2022. godine, te da je prvostepeni organ tek nakon donošenja druge presude Vrhovnog suda od 09.06.2022. godine donio svoje rješenje kojim odobrava isplatu novčanih sredstava na ime troškova zdravstvenih usluga za umrlog supruga tužiteljice V.H., te da je u kompletnom upravnom postupku te upravnom sporu kao i po zahtjevima za vanredno preispitivanje sudske odluke kako muž tužiteljice tako i tužiteljica bili zastupani od strane istog punomoćnika odnosno sadašnjeg punomoćnika advokata Hadžić Zahida iz Visokog koji je u ime i za račun i muža tužiteljice ali i tužiteljice preduzimao sve potrebne pravne radnje u toku cijelog upravnog postupka, te prvostepeni organ uopšte nije cijenio da li je tužiteljica pravno naobrazovana i sposobna kao i njen umrli muž da u ovom upravnom postupku postupaju bez pomoći anagažovanog punomoćnika, nije utvrđeno da su isti bili sposobni da s obzirom na svoju naobrazbu sačinjavaju žalbe, tužbe u upravnom sporu i zahtjeve za vanredno preispitivanje sudske odluke, te nisu utvrđivali u tom pogledu nužnost i opravdanost pravnog zastupanja istih zbog čega je izostala pravilna ocjena opravdanosti zahtjeva za naknadu troškova upravnog postupka.

Iz navedenih razloga sud nalazi da je prvostepeno rješenje u dijelu koji se odnosi na odluku o troškovima postupka nepravilno i nezakonito te doneseno na štetu tužiteljice uz povredu načela materijalne istine iz člana 7. u vezi sa članom 133. Zakona o upravnom postupku te uz povredu člana 112. stav 3. istoga zakona kao i povredu člana 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku.

U postupku ocjene pravilnosti i zakonitosti osporenog akta tuženog organa sud nalazi da je i tuženi organ u postupku odlučivanja po žalbi tužiteljice od 21.10.2022. godine donio nepravilno i nezakonito rješenje kojim žalbu tužiteljice odbija kao neosnovanu, pri čemu je i tuženi organ počinio identične bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku kao i prvostepeni organ, a pored istih povreda sud je našao da je tuženi organ povrijedio i član 239. te 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku iz razloga što u obrazloženju svog rješenja nije cijenio sve navode tužiteljice iz njene žalbe.

U pogledu navoda tuženog organa iz obrazloženja rješenja koje se tužbom osporava u pogledu članova 49. stav 1. i 52. stav 1. i 2. Zakona o upravnom postupku, sud nalazi da je tuženi organ nepravilno ukazao na navedene zakonske odredbe iz razloga što se ne radi o takvoj pravnoj situaciji, u ovom upravnom predmetu pored donošenja odluke o naknadi odnosno isplati sredstava na ime troškova liječenja muža tužiteljice predmet postupka su i troškovi upravnog postupka koji su regulirani odredbom člana 112. do 117. Zakona o upravnom postupku i odnose se na eventualnu naknadu troškova postupka stranci, a konkretno član 112. stav 3. regulira troškove za pravno zastupanje, što je slučaj u ovom upravnom predmetu, tako da tuženi organ nije imao nikakvog osnova da se u obrazloženju svog rješenja poziva na citirane zakonske odredbe iz razloga što iste odredbe reguliraju ko može biti stranka u postupku kao i procesna sposobnost i zakonski zastupnik stranke, a nikako pitanje troškova postupka kada je u pitanju pravno zastupanje stranke.

Dakle, kako su upravni organi u postupcima donošenja svojih rješenja postupali suprotno načelu materijalne istine iz člana 7. u vezi sa članom 133. Zakona o upravnom postupku te suprotno odredbama člana 112. stav 3., 207. stav 2., 239. i 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku to sud nalazi da su rješenja nepravilna i nezakonita, odnosno prvostepeno rješenje je nepravilno i nezakonito u dijelu odluke o troškovima postupka zbog čega sud nalazi da je prvostepeno rješenje valjalo ukinuti u stavu 2. dispozitiva, a osporeno rješenje u cijelosti iz razloga što je tužiteljica svoju žalbu protiv prvostepenog rješenja podnijela samo iz razloga odluke o troškovima postupka.

Odlučujući o tužbi od 21.12.2022. godine sud nalazi da je ista osnovana radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima.

U ponovljenom postupku prvostepeni organ je dužan voditi računa o odredbi člana 57. Zakona o upravnim sporovima, također je dužan voditi računa o tome da ovaj upravni postupak traje više od 5 godina i da je isti potrebno što hitnije okončati poštujući načelo ekonomičnosti postupka pri tome voditi računa o svim uputama i pravnim shvatanjima iz ove presude, te u ponovljenom postupku odlučivanja po zahtjevu za naknadu troškova postupka a posebno voditi računa o načelu materijalne istine iz člana 7. Zakona o upravnom postupku te voditi računa o članu 112. stav 3. istoga zakona, uz potrebu pune ocjene svih dokaza u upravnom postupku te ocjene kompletnog upravnog postupka a u cilju pravilnog utvrđivanja da li je tužiteljici i njenom mužu bilo nužno i opravdano angažiranje sadašnjeg punomoćnika za vođenje upravnog postupka i upravnog spora u ovoj upravnoj stvari od čega zavisi i donošenje pravilne odluke vezane za naknadu troškova postupka.

U pogledu zahtjeva tužiteljice da se tuženi organ obaveže na naknadu troškova ovog upravnog spora koji se odnose na sastav tužbe sa uračunatim PDV u ukupnom iznosu od 351,00 KM sud nalazi da zbog prirode donesene presude nisu stečeni procesni uvjeti za meritorno odlučivanje o ovom zahtjevu i pri tome ukazuje na ranije zauzeti stav Vrhovnog suda FBiH izražen kroz presudu broj: 07 0 U 000684 08 Uvp od 28.04.2010. godine.

Zapisničar

Mandžuka Jasmina

S u d i j a

Ahmetović Hilmo

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.